

**Informe jurídic sobre la cessió
d'ús d'instal·lacions
fotovoltaïques municipals a
comunitats energètiques
d'àmbit local**

SCHLAICH DAUSS, S.L.P.

Juny 2022

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Índex

Introducció: caracterització jurídica del supòsit de fet.....	2
Marc regulador de l'autoconsum d'energia elèctrica.....	3
Normativa i modalitats d'autoconsum d'energia elèctrica.....	3
Requisits i limitacions a l'hora de realitzar un autoconsum col·lectiu.....	5
Naturalesa jurídico-pública de les instal·lacions fotovoltaïques.....	10
Utilització de les instal·lacions fotovoltaïques.....	14
Instal·lacions fotovoltaïques qualificades com a bé de domini públic.....	14
A. Modalitat d'ús i títol habilitant.....	14
B. Atorgament de la concessió.....	15
C. Obligació del titular de la concessió.....	17
Instal·lacions fotovoltaïques qualificades com a bé patrimonial.....	18
A. Caracterització dels béns patrimonials i la seva utilització.....	18
B. Procediment d'adjudicació.....	19
C. Contraprestació.....	19
Quadre resum cessió d'ús d'instal·lacions fotovoltaïques municipals.....	22
Annex de clàusules model.....	23
Concessió de domini públic.....	23
Contracte de cessió d'ús de bé patrimonial.....	26

Introducció: caracterització jurídica del supòsit de fet

Ja són molts els ajuntaments que han iniciat la transició energètica municipal a través de la promoció i l'ús d'energies renovables. Entre d'altres accions, ha esdevingut recurrent la construcció d'instal·lacions solars fotovoltaïques en immobles de titularitat pública (en cobertes o sobre el terreny) per satisfer els consums energètics municipals d'una forma més neta i respectuosa amb el medi ambient, o la cessió de cobertes municipals amb l'objectiu que tercers privats hi construeixin les seves pròpies instal·lacions.

En alguns municipis s'ha volgut anar un pas més enllà i, com a conseqüència, ha començat a proliferar la creació de comunitats energètiques.

Atenent a aquesta realitat, des d'alguns consistoris s'ha constatat la necessitat d'afavorir la participació ciutadana en la transició energètica municipal permetent l'ús de les instal·lacions fotovoltaïques de la seva propietat a tercers privats. Concretament, s'ha identificat a les comunitats energètiques com a un actor òptim per a poder ser destinataris d'aquest ús, atesa la seva triple condició: (i) amb caràcter general, es configuren com a entitats sense ànim de lucre que anteposen l'obtenció de beneficis ambientals enlloc de guanys financers; (ii) el seu àmbit d'actuació és centra en el sector energètic; i (iii) serveixen per aglutinar i dinamitzar la participació ciutadana al municipi i, en última instància, democratitzar el sector.

La solució a la que es vol arribar és que la ciutadania pugui beneficiar-se d'aquella energia excedentària que l'ajuntament no consumeix. Aquesta energia excedentària té lloc quan no coincideixen les corbes de producció amb les de consum i, en l'àmbit de l'autoconsum d'energia elèctrica, és possible obtenir-ne una rendibilitat econòmica a canvi o també compartir-la amb d'altres consumidors propers. Per aquest motiu, es pretén posar en mans de les comunitats energètiques d'àmbit local l'ús d'aquestes instal·lacions, a canvi de la gestió col·lectiva de l'energia produïda.

D'aquesta manera, el present informe té per objecte abordar des d'un punt de vista jurídic, els escenaris existents per a la cessió de l'ús d'instal·lacions fotovoltaïques de propietat municipal, amb la finalitat de destinar-les a la compartició d'energia amb la ciutadania.

Tractant-se d'una actuació altament regulada, atesa la condició d'administració pública dels ajuntaments i l'àmbit regulatori elèctric en el que es mou l'actuació, el que es pretén és exposar, en primer lloc, el marc jurídic que habilita a la compartició de l'energia provinent d'aquestes instal·lacions i, en segon lloc, analitzar les vies legals que permeten als ajuntaments cedir l'ús i titularitat de les mateixes.

Marc regulador de l'autoconsum d'energia elèctrica

Normativa i modalitats d'autoconsum d'energia elèctrica

En primer lloc, s'introduirà el context normatiu que permet a l'ajuntament i a la futura entitat gestora de les instal·lacions, dur a terme l'operació de compartició de l'energia produïda amb la ciutadania.

L'autoconsum d'energia elèctrica es troba regulat actualment en el Reial Decret 244/2019, de 5 d'abril, pel que es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica (en endavant, "**RD 244/2019**"). Tot i que ja es reconeixia la possibilitat de realitzar autoconsum amb anterioritat, no va ser fins a l'any 2018, per mitjà del Reial Decret-Llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors (en endavant, "**RDL 15/2018**"), que es van aixecar les principals barreres legals existents respecte de l'autoconsum, entre les quals s'hi trobava el conegut com a "impost al sol", que s'encarregava de gravar l'energia autoconsumida. Per via del RDL 15/2018 es va modificar l'article 9 de la Llei 24/2013, de 26 de desembre, del Sector Elèctric (en endavant, "**LSE**"), facilitant en conseqüència l'autoconsum d'energia elèctrica.

Amb l'aprovació de l'esmentat RDL 15/2018, es van introduir tres canvis importants respecte de l'activitat d'autoconsum: **(i)** es reconeix el **dret a autoconsumir energia elèctrica sense càrrecs sobre l'energia autoconsumida**; **(ii)** es reconeix el **dret a l'autoconsum compartit** per part d'un o diversos consumidors, per aprofitar les economies d'escala; **(iii)** s'introdueix el **principi de simplificació administrativa i tècnica**, especialment per a les instal·lacions de petita potència (aquelles amb una potència no superior a 100 kW).

Com s'ha avançat, la regulació de l'autoconsum es va acabar dotant de contingut mitjançant l'aprovació del RD 244/2019, que estableix les condicions administratives, tècniques i econòmiques per a les diverses modalitats d'autoconsum existents.

Així, en l'article 3.l) del RD 244/2019 es defineix l'**autoconsum** com "*el consum, per part d'un o diversos consumidors, d'energia elèctrica provinent d'instal·lacions de producció pròximes a les de consum i associades a aquests [consumidors]*".

D'altra banda, de conformitat amb la lletra m) del mateix article 3, es diu que un subjecte consumidor participa en un **autoconsum col·lectiu** quan pertany a un grup de diversos consumidors que s'alimenten, de manera acordada, d'energia elèctrica que prové d'instal·lacions de producció pròximes a les de consum i associades als consumidors.

En l'article 4 del RD 244/2019, s'estableixen les diferents modalitats de subministrament d'autoconsum possibles:

- **Autoconsum sense excedents:** en aquesta modalitat s'instal·la un mecanisme antiabocament que impedeix injectar a la xarxa de transport o de distribució l'energia excedentària no autoconsumida. En aquest tipus de modalitat només existeix el subjecte consumidor.

- **Autoconsum amb excedents:** en aquesta modalitat les instal·lacions de producció pròximes i associades a les de consum podran, a banda de subministrar energia per a autoconsum, injectar l'energia excedentària a la xarxa de transport o de distribució, segon correspongui. **En aquest tipus de modalitat es preveuen dos tipus de subjectes, el productor i el consumidor.**
  - o Modalitat amb excedents acollida a compensació: aquesta modalitat es donarà en aquells casos en els quals el consumidor i el productor optin per acollir-se voluntàriament a un mecanisme de compensació dels excedents. Aquesta opció només serà possible en aquells casos en els quals es compleixin totes les condicions següents:
    - La font d'energia primària sigui d'origen renovable.
    - ii. La potència total de les instal·lacions de producció associades no sigui superior a 100 kW.
    - iii. Si resultés necessari realitzar un contracte de subministrament per a serveis auxiliars de producció, el consumidor hagi subscrit un únic contracte de subministrament per al consum associat i per als consums auxiliars de producció amb una empresa comercialitzadora, segons el que es disposa en l'article 9.2 del RD 244/2019.
    - iv. El consumidor i productor associat hagin subscrit un contracte de compensació d'excedents d'autoconsum definit en l'article 14 del RD 244/2019.
    - v. La instal·lació de producció no tingui atorgat un règim retributiu addicional o específic.
  - o Modalitat amb excedents no acollida a compensació: aquesta modalitat es donarà en aquells casos en els quals no es compleixi algun dels requisits per pertànyer a la modalitat amb excedents acollida a compensació, o bé quan voluntàriament el consumidor i el productor optin per no acollir-se a la modalitat de compensació d'excedents.

Adicionalment a les modalitats assenyalades (autoconsum amb o sense excedents), l'article 4.3 disposa que l'**autoconsum podrà classificar-se en individual o col·lectiu** en funció de si es tracta d'un o diversos consumidors els que estiguin associats a les instal·lacions de generació.

En el cas que ens atén, ens trobem davant d'un autoconsum col·lectiu, en el que diverses persones s'associaran com a consumidors a les instal·lacions fotovoltaïques propietat de l'Ajuntament. L'encarregada de gestionar la participació de la ciutadania en aquestes instal·lacions seria precisament l'entitat a la qual s'atorgui l'ús de les mateixes.

És important remarcar el que estableix l'article 5.2 del RD 244/2019:

"2. En qualsevol modalitat d'autoconsum, amb independència de la titularitat de les instal·lacions de consum i de generació, el consumidor i el propietari de la instal·lació de generació podran ser persones físiques o jurídiques diferents".

Cal no confondre doncs, el concepte de propietat de la instal·lació (que mantindrà l'ajuntament) amb el de titularitat de la instal·lació, sent aquest últim rellevant a efectes del registre administratiu d'instal·lacions elèctriques corresponent.

L'ajuntament podrà, en tot cas, mantenir la propietat de la instal·lació amb independència dels consumidors que s'hi associïn, i amb independència que la titularitat de la instal·lació, a efectes de la normativa d'autoconsum, recaigui en l'entitat a qui s'atorgui l'ús de la instal·lació, la qual ostentarà també la condició de subjecte productor de la instal·lació¹.

Així doncs, quan en aquest informe es faci esment a la cessió de la titularitat de la instal·lació, aquesta s'entendrà únicament a efectes elèctrics, amb l'objecte de determinar el subjecte productor. Per aquest motiu és important remarcar el que determina l'article 5.2 anterior, que com s'ha explicat, efectua una distinció clara entre el propietari i el titular de la instal·lació.

Requisits i limitacions a l'hora de realitzar un autoconsum col·lectiu

Pel que respecta als requisits i limitacions a l'hora de realitzar un autoconsum col·lectiu, cal atendre prèviament a la definició d'instal·lació de producció pròxima a les de consum i

---

¹ En el cas d'instal·lacions fotovoltaïques realitzades pels ajuntaments sota el paraigües del [Programa sectorial Renovables 2030](#) de la Diputació de Barcelona, no s'impossibilita que la titularitat de la instal·lació pugui recaure en un tercer diferent de l'ajuntament. En tot cas, aquest tercer el que no podria ésser esdevenir el propietari de la instal·lació, ja que només poden resultar subjectes beneficiaris de les ajudes els ajuntaments. En la pròpia convocatòria es preveu com a criteri d'adjudicació (5 punts addicionals) que el projecte contempli algun component social relacionat amb l'autoconsum col·lectiu o les comunitats energètiques. També s'ha de tenir present que un dels objectius específics d'aquest Programa és "reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle dels equipaments". Per tant, caldrà garantir que la instal·lació en qüestió abasteix un mínim dels consums energètics de l'ajuntament en cas de realitzar un autoconsum col·lectiu amb la ciutadania.

associada a aquestes. Concretament, aquesta definició es troba en l'article 3.g) del RD 244/2019:

g) **Instal·lació de producció pròxima a les de consum i associada a aquestes:** Instal·lació de producció o generació destinada a generar energia elèctrica per a subministrar a un o més consumidors acollits a qualsevol de les modalitats d'autoconsum en les quals es compleixi alguna de les següents condicions:

i. Estiguin connectades a la xarxa interior dels consumidors associats o estiguin unides a aquests a través de línies directes.

ii. Estiguin connectades a qualsevol de les xarxes de baixa tensió derivada del mateix centre de transformació.

iii. **Es trobin connectats a una distància inferior a 500 metres dels consumidors associats**². A aquest efecte es prendrà la distància entre els equips de mesura en la seva projecció ortogonal en planta.

iv. Estiguin situats, tant la generació com els consums, en una mateixa referència cadastral segons els seus primers 14 dígits o, en el seu cas, segons el que es disposa en la disposició addicional vintena del Reial decret 413/2014, de 6 de juny, pel qual es regula l'activitat de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovables, cogeneració i residus.

Aquelles instal·lacions pròximes i associades que compleixin la condició i d'aquesta definició es denominaran instal·lacions pròximes de xarxa interior. **Aquelles instal·lacions pròximes i associades que compleixin les condicions ii, iii o iv d'aquesta definició es denominaran instal·lacions pròximes a través de la xarxa.**

Així doncs, per a compartir energia amb la ciutadania en règim d'autoconsum col·lectiu, caldrà que es compleixi alguna de les condicions previstes anteriorment. En conseqüència, **si el punt de consum** (Codi Universal de Punt de Subministrament, "CUPS") **d'un ciutadà no compleix algun dels anteriors requisits, no podrà participar de la instal·lació fotovoltaica de l'Ajuntament**, atès el que estableix la normativa actualment vigent en matèria d'autoconsum (RD 244/2019).

L'entitat a la qual s'atorgui l'ús de les instal·lacions estarà subjecta, en tot cas, al compliment d'aquests requisits a l'hora de donar entrada a determinats participants/consumidors en l'autoconsum col·lectiu. És tracta doncs, d'una limitació objectiva derivada de la normativa elèctrica.

---

² Per mitjà del Reial decret llei 29/2021, de 21 de desembre, pel qual s'adopten mesures urgents en l'àmbit energètic per al foment de la mobilitat elèctrica, l'autoconsum i el desplegament d'energies renovables, es va eliminar l'exigència de connexió en baixa tensió per als consumidors associats que es trobin a menys de 500 metres, permetent la connexió en qualsevol tipus de tensió (baixa, mitja o alta).

En la majoria de supòsits, els projectes d'autoconsum col·lectiu es recolzen en el punt iii, és a dir, en el fet que la instal·lació fotovoltaica es trobi a una distància inferior a 500 metres del punt de consum de la persona consumidora-ciudadana associada (amb independència del nivell de tensió al que aquesta última es connecti) i, per tant, que es realitzi un autoconsum a través de la xarxa. Aquest supòsit és justament el que permet donar entrada a un major nombre de ciutadans a l'autoconsum col·lectiu.

Atès l'anterior, l'article 4.5.iii del RD 244/2019 determina que:

*“iii. En aquells casos en què es realitzi autoconsum mitjançant instal·lacions pròximes i associades **a través de la xarxa**, l'autoconsum haurà de pertànyer a la modalitat de subministrament amb **autoconsum amb excedents**”.*

Així mateix, l'article 3.m) del RD 244/2019 d'autoconsum estableix el següent:

“(…) l'autoconsum col·lectiu podrà pertànyer a qualsevol de les modalitats d'autoconsum amb excedents definides en l'article 4 **quan aquest es realitzi entre instal·lacions pròximes a través de la xarxa”.**

Per tant, tractant-se d'instal·lacions pròximes i associades a través de la xarxa, únicament serà possible pertànyer, en aquest cas, a la modalitat d'autoconsum amb excedents i, dins d'aquesta modalitat, acollir-se o no a la compensació d'excedents, tal i com estableix l'article 4.2 del RD 244/2019.

De conformitat amb l'article 4.3, en el cas d'autoconsum col·lectiu, **tots els consumidors participants que es trobin associats a la mateixa instal·lació de generació hauran de pertànyer a la mateixa modalitat d'autoconsum i hauran de comunicar de manera individual a l'empresa distribuïdora** com a encarregat de la lectura, **directament o a través de l'empresa comercialitzadora, un mateix acord signat per tots els participants que reculli els criteris de repartiment**, en virtut del previst en l'Annex I del RD 244/2019.

En el cas d'optar per la modalitat acollida a compensació d'excedents, serà necessari **adicionalment** la subscripció d'un **contracte de compensació d'excedents** entre el subjecte productor (titular de la instal·lació) i els diversos consumidors associats (ciudadania i ajuntament), d'acord amb l'article 14 del RD 244/2019. En l'apartat primer del citat article 14, es defineix el contracte de compensació d'excedents com aquell subscrit entre el productor i el consumidor associat acollits a la modalitat d'autoconsum amb excedents acollida a compensació, per a l'establiment d'un mecanisme de compensació simplificada entre els dèficits dels seus consums i la totalitat dels excedents de les seves instal·lacions de generació associades.

Segons el que disposa el propi article 14.1, *“el contracte de compensació d'excedents dels subjectes que realitzin autoconsum col·lectiu, utilitzarà els criteris de repartiment, en el seu cas coincidents amb els comunicats a l'empresa distribuïdora, d'acord amb el que s'estableix en l'article 4.3”.*

D'acord amb l'apartat cinquè de l'article 14, per a l'aplicació del mecanisme de compensació simplificada, els consumidors acollits a aquest mecanisme hauran de remetre directament a l'empresa distribuïdora, o a través de la seva comercialitzadora, el mateix contracte de compensació d'excedents entre tots els subjectes participants, sol·licitant l'aplicació del mateix.

Segons l'establert en l'Annex I del RD 244/2019, **els criteris de repartiment** dels coeficients de participació entre els consumidors associats a la instal·lació **es poden determinar lliurement**, sempre que existeixi un acord firmat per tots els participants i **sempre que la suma de tots els coeficients de repartiment dels consumidors que participen en l'autoconsum col·lectiu sigui igual a la unitat per a cada hora del període de facturació**. Fins fa poc, només es permetia determinar coeficients de repartiment estàtics, és a dir, que el valor assignat a cada punt de subministrament (CUPS) associat havia de ser el mateix per a totes les hores de l'any.

No obstant, en virtut de l'Ordre TED/1247/2021, de 15 de novembre, per la qual es modifica, per a la implementació de coeficients de repartiment variables en autoconsum col·lectiu, l'annex I del Reial decret 244/2019, actualment es permet establir un valor diferent per a cadascuna de les 8.760 hores de l'any (**coeficients de repartiment variables**) en funció dels paràmetres de consum dels diferents consumidors associats, sempre que la suma dels percentatges (%) de tots els consumidors associats sigui igual al 100% en cada hora de l'any.

El valor d'aquests coeficients de repartiment haurà de ser comunicat a l'empresa distribuïdora d'acord amb les especificitats i format concret establert en l'esmentada Ordre. Així mateix, els coeficients podran modificar-se amb una periodicitat no inferior a quatre mesos, prèvia comunicació a l'empresa distribuïdora encarregada de la lectura del comptador amb una antelació suficient.

Actualment, a diferència de països veïns com Portugal, i en el moment d'elaboració d'aquest informe, **en la normativa reguladora de l'autoconsum no es preveu expressament, com a element necessari, la figura del gestor d'autoconsum**. Aquesta figura consisteix en que un tercer (per exemple, el titular de la instal·lació) actuï com a gestor de l'autoconsum i exerceixi la funció d'interlocutor central entre les diferents parts implicades en l'autoconsum col·lectiu (autoconsumidors associats, empreses comercialitzadores, empreses distribuïdores i propietaris de les instal·lacions), agilitzant així d'una manera senzilla l'entrada i sortida de consumidors, la modificació de coeficients de repartiment o la comunicació amb les empreses comercialitzadores i distribuïdores.

No obstant, s'espera que aquesta figura es pugui aprovar pròximament, ja que ha estat incorporada com a una de les mesures per incentivar l'autoconsum d'energia elèctrica en el Full de Ruta de l'Autoconsum, aprovat el desembre de l'any 2021 pel Govern (mesura núm. 16)³.

Fins llavors, la gestió de l'autoconsum serà menys àgil i caldrà que l'entitat que es faci càrrec de les instal·lacions gestioni la signatura de cadascun dels consumidors, cada vegada que es

---

³ [Full de Ruta de l'Autoconsum](#).

vulgui realitzar un canvi de percentatges o gestionar altes i baixes de consumidors associats en l'acord de coeficients de repartiment corresponent. També s'haurà de comunicar l'acord de repartiment i el contracte de compensació d'excedents, si escau, a l'empresa distribuïdora, de conformitat amb l'exposat en els apartats anteriors.

Com es fa palès, són molts els ajuntaments que tot i voler compartir l'excedent de les seves instal·lacions, no disposen de l'experiència ni dels mitjans materials i personals suficients per portar-ho a la pràctica i gestionar-ne el dia a dia.

Naturalesa jurídico-pública de les instal·lacions fotovoltaïques

Una vegada caracteritzada la compartició d'energia amb la ciutadania com un autoconsum col·lectiu des del punt de vista regulatori elèctric (RD 244/2019), així com els seus requisits i limitacions, s'aborda ara l'actuació des de la perspectiva del dret públic aplicable, tenint en compte la propietat pública de les instal·lacions fotovoltaïques respecte de les quals es pretén atorgar l'ús a un tercer.

D'acord amb l'article 200 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (en endavant, "TRLMRLC"), els béns dels ens locals es classifiquen en béns de domini públic i béns patrimonials. Aquesta classificació és igualment compartida per l'article 4 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques (en endavant, "LPAP"), d'aplicació general en virtut de la Disposició final 2ª de l'esmentada Llei.

Segons l'article 201 del TRLMRLC "**són béns de domini públic els afectes a l'ús públic o als serveis públics dels ens locals i els que la llei declari amb aquest caràcter**". A banda de l'anterior, estableix el següent:

"201.2 S'entén que són afectes a l'ús públic aquells béns destinats a ésser directament utilitzats pels particulars.

201.3 S'entén que són afectes al servei públic aquells béns que, per llur naturalesa o per les disposicions particulars d'organització, s'adeqüin essencialment o exclusivament al fi particular del servei.

201.4 En tot cas, són béns de domini públic els immobles propietat de l'ens local on té la seva seu la corporació i aquells en què s'allotgen els seus òrgans i serveis".

D'altra banda, l'article 203 del TRLMRLC determina que "**tenen la consideració de béns patrimonials els que són propietat de l'ens local i no són destinats directament a l'ús públic o a l'exercici de cap servei públic de competència local, o a l'aprofitament pel comú dels veïns**".

L'article 5.4 de la LPAP, aplicable amb caràcter general als ens locals d'acord amb l'apartat segon de la disposició final 2ª, disposa el següent:

"Els béns i drets de domini públic es regiran per les lleis i disposicions especials que els siguin aplicables i, davant la manca de normes especials, per aquesta llei i les disposicions que la desenvolupin o complementin. Les normes generals del dret administratiu i, en defecte d'això, les normes del dret privat, s'aplicaran com a dret supletori".

Així mateix, l'article 203 del TRLMRLC determina que:

*“Tenen la consideració de **béns patrimonials** els que són propietat de l'ens local i no són destinats directament a l'ús públic o a l'exercici de cap servei públic de competència local, o a l'aprofitament pel comú dels veïns. **Es regeixen pel que disposa llur legislació específica i, si aquesta mancava, per les normes de dret privat**”.*

En virtut dels preceptes esmentats, sembla clara la distinció d'un bé demanial respecte d'un bé amb la qualificació de patrimonial, si s'atén al seu ús o característiques concretes. Així, la determinació de la qualificació del bé immoble (edifici o terreny) sobre el qual s'ubica la instal·lació fotovoltaica pot resultar relativament senzilla si es tracta, per exemple, d'un bé afecte a un ús o un servei públic o un immoble on s'hi ubica la seu de l'ajuntament o dels seus serveis.

No obstant això, poden sorgir **dubtes a l'hora de determinar la condició de les instal·lacions fotovoltaiques que s'ubiquen sobre aquests béns immobles**, així com pel que respecta a la seva consideració com a elements annexes o independents, el que podria arribar a atorgar a les instal·lacions una condició diferent de la prevista pels béns sobre els quals s'emplacen.

L'anterior resulta d'especial rellevància, ja que l'ús que es faci d'aquestes instal·lacions per part d'un tercer privat, vindrà estrictament determinat per la condició (demanial o patrimonial) del bé en qüestió, en aquest cas, la instal·lació fotovoltaica.

Tal i com expressa en el seu estudi⁴ Eloy Colom Piazuolo, Doctor en Dret Públic de la Universitat de Saragossa, en el qual s'aborda amb detall la determinació i els límits del patrimoni públic, **l'aplicació supletòria del Dret privat en el règim jurídic patrimonial** de les Administracions Públiques resulta de singular importància **ateses les llacunes legals existents** en la normativa reguladora del patrimoni d'aquestes.

Com argumenta Colom Piazuolo, en l'ordenament jurídic actual es parteix d'un concepte de propietat de caràcter liberal, conforme al qual el propietari d'un bé (immoble) ho és també de la seva superfície així com del que es troba per sota d'aquest, amb la limitació general de l'interès del propietari, és a dir, de la possibilitat d'utilitzar aquest subsòl o aquest vol.

Per tant, en base aquesta concepció de la propietat, les tres parts (**el sòl, el subsòl i el vol sobre el citat sòl**) **s'integren en un únic bé immoble, pel que manquen d'individualitat**. Aquest fet resulta rellevant per a la gestió de l'immoble, ja que determina la naturalesa global del bé i les normes aplicables al mateix⁵.

⁴ Colom Piazuolo, Eloy. «[El objeto del dominio público: su necesaria determinación para una adecuada gestión de los patrimonios públicos](#)». Anuario Aragonés del Gobierno Local 2014 (2015): pàg. 241-272.

⁵ Ibid. pàg. 252

No obstant, com adverteix Colom Piazuolo, en nombrosos inventaris de béns públics dels ens locals apareixen determinats béns mobles de considerable valor econòmic que en realitat no són béns mobles des d'un punt de vista del dret civil, sinó elements integrants d'un bé immoble, bé per trobar-se adherits materialment a aquest o bé pel seu destí o finalitat.

Conforme a l'article 511-2 del la Llei 5/2006, de 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya, relatiu als drets reals (en endavant, "CCCat"), **es consideren béns immobles** els següents:

- a) El sòl, les construccions i les obres permanents.
- b) L'aigua, els vegetals i els minerals, mentre no siguin separats o extrets del sòl.
- c) **Els béns mobles incorporats de manera fixa a un bé immoble del qual no poden ésser separats sense que es deteriorin.**
- d) Els drets reals i les concessions administratives que recauen sobre béns immobles, ports i refugis nàutics, i també els drets d'aprofitament urbanístic.

L'anterior es complementa amb el **principi d'accessió**, igualment previst en la legislació civil, en virtut del qual la propietat d'un bé atribueix el dret a adquirir, per accésio, allò que se li uneix de forma artificial o natural (article 542-1 CCCat i article 353 del Código Civil).

Tal i com assenyala l'estudi doctrinal⁶, **si s'afecta un bé immoble al domini públic s'atribueix aquesta qualificació a l'edifici o terreny amb totes les pertinences enumerades per la legislació civil**, en aquest cas, per l'article 511-2 del CCCat citat anteriorment (béns mobles incorporats, construccions, etc.).

En primer lloc, pel que respecta a l'element del subsòl, aquesta teoria ha estat reconeguda indirectament en l'article 20 del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, conforme al qual les entitats locals poden establir taxes per qualsevol supòsit d'ús privatiu o aprofitament especial del domini públic local i, en particular, per l'ocupació del subsòl de terrenys d'ús públic local.

Tractant-se el subsòl d'un element més d'un bé immoble, aquest tindrà la mateixa qualificació que el bé immoble en qüestió. És a dir, si l'immoble està considerat com un bé de domini públic, el subsòl també tindrà la condició de bé demanial⁷.

No obstant això, **la qualificació com a domini públic del subsòl no implica que aquest hagi de destinar-se a la mateixa finalitat pública que la superfície.** Així ho han reconegut diverses sentències del Tribunal Suprem (p.e. STS de 15 de juliol de 1983)⁸. Sempre que resulti possible tècnicament, la zona localitzada en el subsòl pot complir altres finalitats diferents que les que es duen a terme en la superfície, quan així ho consideri l'entitat local. Aquest supòsit s'ha

---

⁶ Ibid. pàg. 254

⁷ Ibid. pàg. 258

⁸ Ibid. pàg. 259

plantejat, per exemple, en aparcaments situats a sota de places públiques o carrers (béns de domini públic per llei).

La normativa local tampoc assenyala els límits de la propietat en la seva projecció sobre el sòl de l'immoble (el vol). Per tant, tal i com exposat anteriorment, és necessari acudir a les normes de dret privat, d'aplicació supletòria conforme a l'article 5.4 de la LPAP.

De la mateixa que en el cas del subsòl, i tenint en compte que **el vol és un element més integrat dins d'un bé immoble, si l'immoble té la qualificació de bé de domini públic, el vol també tindrà naturalesa demanial**. Així ho sosté també la jurisprudència (p.e. STS, Sala 3ª, Secció 2ª, de 8 de febrer de 2000), que afirma que el vol sobre les vies públiques municipals forma part del demani municipal i, com a tal, pot ser objecte d'ús privatiu o aprofitament especial. Per tant, el vol, en aquests casos, és part també del domini públic. La configuració del vol com una part de la propietat de l'immoble demanial comporta en conseqüència l'aplicació al seu ús de les regles pròpies de la gestió dels béns de domini públic.

En resum, **la qualificació d'un immoble com a bé demanial comporta l'extensió d'aquesta qualificació tant a la superfície, com al vol i al subsòl, així com a tots aquells elements que s'hi uneixen** de conformitat amb la legislació civil (art. 511-2 CCCat i art. 334 Código Civil). Atenent a l'exposat anteriorment, **la construcció d'una instal·lació fotovoltaica sobre la coberta o sobre el terreny d'un bé immoble, comporta la incorporació d'aquesta al bé immoble en qüestió.**

Si l'immoble (edifici o terreny) té la consideració de bé demanial, les respectives instal·lacions fotovoltaïques que s'hi ubiquin també quedaran afectades i qualificades com a béns de domini públic. **Contràriament, si la instal·lació s'ubiqués en la coberta o sobre el terreny d'un bé immoble patrimonial** de l'Ajuntament, **aquesta adquiriria la qualificació de patrimonial** i, per tant, estaria subjecta a les normes que regulen la gestió dels béns patrimonials.

Utilització de les instal·lacions fotovoltaïques

Instal·lacions fotovoltaïques qualificades com a bé de domini públic

A. Modalitat d'ús i títol habilitant

Atenent a l'exposat en el capítol anterior, si la instal·lació fotovoltaïca té la consideració de bé de domini públic, l'ús que se'n faci d'aquesta estarà subjecte a les normes que regulen els béns de domini públic.

L'article 218.1 del TRLMRLC en relació amb l'article 55 del Decret 336/1988, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del patrimoni dels ens locals (en endavant, "RPEL"), estableix que la utilització de béns de domini públic es podrà realitzar en la modalitat (i) d'ús comú, general o especial, o bé (ii) d'ús privatiu.

L'article 56 del RPEL disposa que:

"56.1 L'ús comú general és el que pot exercir lliurement qualsevol ciutadà sense que es requereixi una qualificació específica, utilitzant el bé d'acord amb la seva naturalesa, els actes d'afectació i les disposicions generals i les normes de policia que reglamentin el seu ús.

56.2 L'ús comú especial és aquell en el qual concorren circumstàncies singulars de perillositat, intensitat d'ús o d'altres similars".

D'altra banda, l'article 57 del RPEL determina que "**l'ús privatiu és el constituït per l'ocupació directa o immediata d'una porció del domini públic, de manera que limiti o exclouï la utilització per part dels altres interessats**".

En el cas que ens atén, tenint en compte que el que es pretén és que una entitat privada determinada tingui l'ús exclusiu de les instal·lacions fotovoltaïques i actuï com a titular de les mateixes, amb la finalitat de gestionar l'autoconsum col·lectiu i el repartiment de l'energia produïda per la instal·lació entre els consumidors associats, és clar que l'ús que se'n farà serà en la modalitat privativa, ja que n'exclourà la utilització i gestió per part d'altres interessats.

Pel que respecta al títol habilitant corresponent, l'article 57 del RPEL disposa el següent:

"57.2 L'ús privatiu que no comporta la transformació o la modificació del domini públic resta subjecte a l'atorgament d'una llicència d'ocupació temporal que origina una situació de possessió precària essencialment revocable per raons

d'interès públic i amb dret a indemnització, si s'escau. La sol·licitud de la llicència s'ha de resoldre en el termini de dos mesos a comptar de la petició, transcorregut el qual sense que s'hagi resolt expressament s'entén desestimada.

D'altra banda, l'article 59 del RPEL determina que:

“L'ús privatiu inherent a l'afectació dels béns i el que comporta la transformació o la modificació del domini públic resten subjectes a concessió administrativa, la petició de la qual s'ha de resoldre en el termini de sis mesos, i la manca de resolució produeix efectes desestimatoris”.

No obstant, **la LPAP assenyalava un element addicional per determinar el títol habilitant corresponent (llicència o concessió): la durada de l'ús.** Concretament, l'article 86.2 de la LPAP determina que:

“2. L'aprofitament especial dels béns de domini públic, així com el seu ús privatiu, quan l'ocupació s'efectuï únicament amb instal·lacions desmuntables o béns mobles, estaran subjectes a autorització o, si la durada de l'aprofitament o ús excedeix de quatre anys, a concessió”.

En conseqüència, **si l'ús privatiu té una durada superior a quatre anys haurà d'atorgar-se, en tot cas, per mitjà d'una concessió.**

Tenint en compte que la vida útil de les instal·lacions fotovoltaïques es situa entorn els 25 o 30 anys, és lògic considerar que l'ús privatiu de la instal·lació pugui atorgar-se per una durada superior a quatre anys. De ser així, es requerirà l'atorgament d'una concessió.

L'article 93.3 de la LPAP, que ostenta el caràcter de legislació bàsica de conformitat amb el previst en l'apartat cinquè de la disposició final 2ª, disposa que **“Les concessions s'atorgaran per temps determinat. El seu termini màxim de durada, incloses les pròrrogues, no podrà excedir de 75 anys, tret que s'estableixi un altre menor en les normes especials que siguin aplicable”.**

B. Atorgament de la concessió

En relació amb l'atorgament de la concessió, l'apartat primer de l'esmentat article 93 de la LPAP estableix el següent:

“1. L'atorgament de concessions sobre béns de domini públic s'efectuarà en règim de concurrència. No obstant això, podrà acordar-se l'atorgament directe en els supòsits previstos en l'article 137.4 d'aquesta llei, quan es donin circumstàncies excepcionals, degudament justificades, o en altres supòsits establerts en les lleis.

L'article 137.4 permet l'**adjudicació directa**, entre d'altres casos, quan l'adjudicatari es tracti d'una **entitat sense ànim de lucre declarada d'utilitat pública**. Aquest supòsit redueix l'adjudicació directa a les associacions, que en virtut de l'article 32 de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del Dret d'Associació, poden optar a aquest reconeixement.

Si bé és cert que, de conformitat amb l'article 144 de la Llei 12/2015, del 9 de juliol, de cooperatives, les cooperatives poden obtenir la condició d'entitats sense ànim de lucre, aquestes no poden optar a ser declarades d'utilitat pública a diferència de les associacions. Per tant, no es podrà atorgar de forma directa una concessió a aquelles comunitats energètiques locals que revesteixin la forma de cooperativa.

En cas d'atorgament de la concessió en règim de concurrència, d'acord amb l'article 96 de la LPAP el procediment podrà iniciar-se d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada. En tot cas, caldrà que el ple de la corporació aprovi el plec de clàusules administratives que hauran de regular les condicions de la concessió, així com el procediment d'adjudicació i els criteris de valoració corresponents, amb l'informe previ de secretaria i intervenció i l'exposició pública per un termini de trenta dies, d'acord amb l'article 66 del RPEL.

De conformitat amb l'article 62 del RPEL, els plecs corresponents hauran de contemplar, en tot cas, el següent:

- a) *L'objecte de la concessió administrativa.*
- b) *Les obres i les instal·lacions que, si s'escau, hagi de realitzar l'interessat.*
- c) *El termini d'utilització.*
- d) *Els deures i les facultats del concessionari.*
- e) *Les tarifes corresponents, si s'escau.*
- f) *Si s'atorga subvenció, la seva classe i quantia, el termini i les formes del seu lliurament a la persona interessada.*
- g) *El cànon a satisfer a l'ens local.*
- h) *L'obligació de mantenir en bon estat la porció de domini utilitzat i, si s'escau, les obres que s'hi construeixin.*
- i) *La reversió de les obres i les instal·lacions a l'acabament de la concessió.*
- j) *La garantia provisional, que consisteix en el 2% del valor del domini públic objecte d'ocupació i del pressupost de les obres que, si s'escau, s'hagin de realitzar.*
- k) *Les sancions per infraccions a les obligacions contretes.*
- l) *L'obligació del concessionari de deixar lliures i vacus, a disposició de l'Administració, dins el termini establert, els béns objecte de la concessió, i de reconèixer la potestat d'aquesta per acordar-ne i executar-ne, per si mateixa, el llançament.*

De conformitat amb l'article 60 del RPEL:

"Correspon a l'alcalde l'atorgament de les llicències i, al ple, el de les concessions, amb el vot favorable de la majoria absoluta del nombre legal de membres de la

corporació **quan s'atorguin per més de 5 anys i la quantia dels béns de domini públic sigui superior al 10% dels recursos ordinaris del pressupost**. S'entendrà que el valor dels béns correspon a la quantitat que podria obtenir-se d'aquests si fossin de propietat privada”.

Segons el que disposa l'article 96.5 de la LPAP, “**per a decidir sobre l'atorgament de la concessió o autorització, s'atendrà el major interès i utilitat pública de la utilització o aprofitament sol·licitat, que es valoraran en funció dels criteris especificats en els plecs de condicions**”.

En aquest sentit, sembla evident que l'ús de les instal·lacions fotovoltaïques per part d'una comunitat energètica d'àmbit local, que aglutina part de la ciutadania i promou la transició energètica a nivell municipal, representa un interès general i una utilitat pública rellevant.

C. Obligació del titular de la concessió

Tal i com disposa l'article 93.4 de la LPAP, les **concessions d'ús privatiu podran ser gratuïtes, atorgar-se amb contraprestació o condició o estar subjectes al pagament d'una taxa**.

Tenint en compte l'anterior, i sense perdre de vista que la instal·lació de l'ajuntament ha de proveir almenys una part rellevant dels consums energètics de l'edifici municipal on aquesta s'ubiqui i/o dels edificis municipals circumdants i associats a la instal·lació, l'ajuntament podria optar per condicionar l'ús de la instal·lació al compliment d'una obligació, enlloc d'exigir una contraprestació econòmica o el pagament d'una taxa determinada. Aquesta condició podria materialitzar-se en l'obligació de l'adjudicatari de la concessió de **garantir un percentatge mínim a l'ajuntament en el corresponent acord de coeficients de repartiment de l'autoconsum col·lectiu**, de manera que l'ajuntament s'asseguri que una part de l'energia produïda per la instal·lació de la seva propietat servirà per abastir els consums propis de l'ajuntament.

Per donar seguretat a l'ajuntament, pot establir-se que en cas d'incompliment d'aquesta condició, que es conformaria com a una **obligació essencial** del titular de la concessió, l'ajuntament podria extingir la concessió en virtut del previst en l'article 100.f) de la LPAP.

Instal·lacions fotovoltaïques qualificades com a bé patrimonial

A. Caracterització dels béns patrimonials i la seva utilització

De conformitat amb l'exposat en el capítol referent a la naturalesa jurídic-pública de les instal·lacions fotovoltaïques, **si la instal·lació s'ubica en la coberta o sobre el terreny d'un bé immoble patrimonial** de l'Ajuntament, **aquesta adquiriria la condició de patrimonial** i, per tant, queda subjecta a les normes que regulen la gestió dels béns patrimonials.

L'article 8 de la LPAP, precepte amb caràcter de legislació bàsica, preveu els principis als quals s'ha d'ajustar la gestió i administració dels béns patrimonials:

- a) *Eficiència i economia en la seva gestió.*
- b) *Eficàcia i rendibilitat en l'explotació d'aquests béns i drets.*
- c) *Publicitat, transparència, concurrència i objectivitat en l'adquisició, explotació i alienació d'aquests béns.*
- d) *Identificació i control a través d'inventaris o registres adequats.*
- e) *Col·laboració i coordinació entre les diferents Administracions públiques, amb la finalitat d'optimitzar la utilització i el rendiment dels seus béns.*

Per la seva banda, l'article 8 del RPEL estableix que "**Els béns patrimonials estan en el comerç jurídic, poden procurar directament o indirectament la satisfacció de necessitats col·lectives, i es regeixen per la seva legislació específica i, si aquesta hi manca, per les normes de dret privat**".

Tal i com disposa l'article 106.1 de la LPAP⁹, "**l'explotació dels béns o drets patrimonials podrà efectuar-se a través de qualsevol negoci jurídic, típic o atípic**".

A diferència del que succeeix amb els béns de domini públic, en el cas dels béns patrimonials no es requereix d'un títol habilitant determinat com una llicència o concessió i, per tant, l'atorgament de l'ús de les instal·lacions fotovoltaïques a una entitat privada podrà efectuar-se per qualsevol tipus de negoci jurídic.

En el cas que ens atén, el negoci jurídic més òptim serà la formalització d'un **contracte de cessió d'ús de durada determinada (que podrà excedir els quatre anys)**, en el qual les parts

---

⁹ Precepte amb caràcter de legislació bàsica per a l'Administració local d'acord amb l'article 2.2 i apartat cinquè de la Disposició addicional 2ª de la LPAP.

podran establir lliurement els pactes i condicions que considerin més convenients, en atenció al principi de llibertat de pactes que es menciona en l'article 111 de la LPAP.

B. Procediment d'adjudicació

L'article 107.1 de la LPAP¹⁰ disposa el següent respecte del procediment d'adjudicació:

“1. Els contractes per a l'explotació dels béns i drets patrimonials s'adjudicaran per concurs tret que, per les peculiaritats del bé, la limitació de la demanda, la urgència resultant d'esdeveniments imprevisibles o la singularitat de l'operació, procedeixi l'adjudicació directa. Les circumstàncies determinants de l'adjudicació directa hauran de justificar-se suficientment en l'expedient”.

Així doncs, amb caràcter general, els contractes relatius a béns patrimonials s'adjudicaran en règim de concurrència. No obstant, l'expedient podrà recolzar-se en qualsevol de les quatre circumstàncies descrites en el precepte per justificar, si escau, l'adjudicació directa del contracte a una entitat determinada.

Cal esmentar que les peculiaritats del bé que es vol cedir (instal·lació fotovoltaica en règim d'autoconsum col·lectiu amb la ciutadania), així com principalment la singularitat de l'operació (gestió de l'autoconsum col·lectiu per una comunitat energètica local), podrien entendre's suficients per adjudicar directament el contracte. En tot cas, caldrà que es justifiquin en l'expedient corresponent.

D'acord amb l'article 214 del TRLMRLC, **“l'alienació, el gravamen o la cessió de béns han d'ésser acordats pel ple de la corporació, a excepció dels supòsits d'alienació que, d'acord amb l'article 53 d'aquesta Llei correspon aprovar a l'alcalde”.** Així mateix, **“els acords de cessió han d'ésser adoptats per majoria absoluta del nombre legal de membres de la corporació”.**

C. Contraprestació

L'article 111 de la LPAP determina l'aplicació del principi de llibertat de pactes en els negocis jurídics sobre béns patrimonials:

“1. Els contractes, convenis i altres negocis jurídics sobre els béns i drets patrimonials estan subjectes al principi de llibertat de pactes. L'Administració pública podrà, per a la consecució de l'interès públic, concertar les clàusules i condicions que tingui per convenient, sempre que no siguin contràries a

---

¹⁰ Precepte amb caràcter de legislació bàsica per a l'Administració local d'acord amb l'article 2.2 i apartat cinquè de la Disposició addicional 2ª de la LPAP.

l'ordenament jurídic, o als principis de bona administració.

*2. En particular, els negocis jurídics dirigits a l'adquisició, explotació, alienació, cessió o permuta de béns o drets patrimonials **podran contenir la realització per les parts de prestacions accessòries relatives als béns o drets objecte d'aquests, o a altres integrats en el patrimoni de l'Administració contractant, sempre que el compliment de tals obligacions es trobi suficientment garantit***".

D'igual manera que en el cas de la concessió de domini públic, l'ajuntament podrà concertar una clàusula en el contracte de cessió que obligui a l'adjudicatari a **garantir-li un percentatge mínim a l'ajuntament en el corresponent acord de coeficients de repartiment de l'autoconsum col·lectiu**, de manera que l'ajuntament s'asseguri que una part de l'energia produïda per la instal·lació de la seva propietat servirà per abastir els consums propis de l'ajuntament.

Tot i que l'article 8 de la LPAP estableix el criteri de rendibilitat econòmica com a un dels principis de la gestió dels béns patrimonials, els articles 211 i 212 del TRLMRLC reconeixen la possibilitat dels ens locals de cedir gratuïtament els béns patrimonials. Així doncs, l'ajuntament podrà optar per cedir gratuïtament l'ús i la titularitat de les instal·lacions sempre que es compleixin els requisits previstos a continuació.

L'article 211 del TRLMRLC determina el següent:

"211.1 Els ens locals poden cedir gratuïtament els béns patrimonials, mitjançant la instrucció prèvia d'un expedient en el qual s'ha de determinar, com a mínim:
a) La finalitat de la cessió i que aquesta es fa en benefici de la població de l'ens local.

b) La justificació que la finalitat de la cessió no es pot assolir mantenint l'ens local el domini o el condomini dels béns, ni constituint sobre aquests cap dret real.

211.2 Abans que el ple aprovi la cessió, l'expedient s'ha de sotmetre a informació pública per un període mínim de trenta dies, durant el qual es poden formular reclamacions o al·legacions".

D'altra banda, l'article 212 del TRLMRLC disposa que:

"212.1 Els béns patrimonials immobles es poden cedir gratuïtament:

a) A altres administracions o entitats públiques.

b) A entitats privades sense ànim de lucre que els hagin de destinar a fins d'utilitat pública o d'interès social, sempre que complementin o contribueixin al compliment d'interessos de caràcter local.

212.2 L'acord de cessió ha de determinar la finalitat concreta a què les entitats o les institucions beneficiàries han de destinar els béns.

212.3 Si els béns cedits no es destinen a l'ús previst en el termini fixat o deixen d'ésser-hi destinats, reverteixen automàticament de ple dret al patrimoni de l'ens local cedent, el qual té dret a rebre, si s'escau, el valor dels danys i perjudicis causats i el del detriment experimentat pels béns".

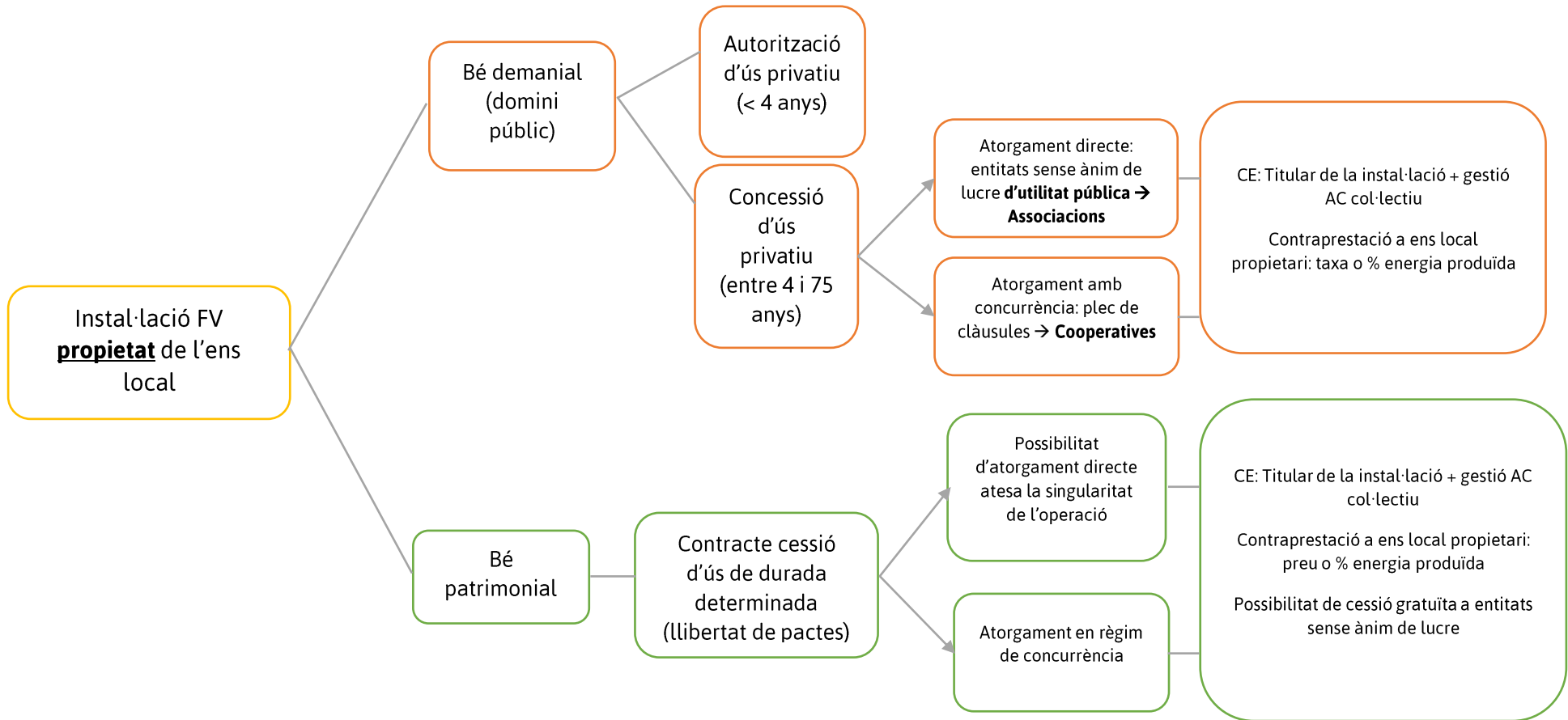
En aquest sentit, s'haurà d'atendre al que disposi l'inventari de béns corresponent de l'ens local per comprovar la consideració que se li dona a la instal·lació fotovoltaica. En cas que tingui la consideració de bé immoble, serà d'aplicació el previst en l'article 212¹¹.

---

¹¹ Cal recordar el que advertia Colom Piazuelo en l'estudi doctrinal abordat amb anterioritat: en nombrosos inventaris de béns públics dels ens locals apareixen determinats béns mobles de considerable valor econòmic que en realitat no són béns mobles des d'un punt de vista del dret civil, sinó elements integrants d'un bé immoble, bé per trobar-se adherits materialment a aquest o bé pel seu destí o finalitat.

Quadre resum cessió d'ús d'instal·lacions fotovoltaïques municipals

Annex de clàusules model

A continuació s'aborda el contingut material d'algunes de les clàusules més rellevants en l'operació que ens ocupa, per tal que es pugui tenir en compte a l'hora d'elaborar els plecs o contracte que regeixi la cessió d'ús d'instal·lacions fotovoltaïques de propietat municipal a una comunitat energètica local, encarregada de gestionar l'operació d'autoconsum col·lectiu.

Concessió de domini públic

Clàusula.- Objecte de la concessió

Constitueix l'objecte de la concessió l'atorgament de l'ús i la titularitat de la instal·lació fotovoltaïca propietat de l'Ajuntament que es descriu a continuació, amb la finalitat que el concessionari gestioni el règim d'autoconsum col·lectiu de la instal·lació i es permeti a la ciutadania, d'acord amb la normativa aplicable i amb les condicions establertes en aquests plecs, associar-se a la instal·lació i consumir part de l'energia renovable produïda:

[Descripció de la ubicació i característiques de la instal·lació o instal·lacions fotovoltaïques sobre les quals es vulgui atorgar l'ús]

Clàusula.- Naturalesa jurídica

Aquesta concessió té naturalesa jurídica de concessió demanial d'ús privatiu de conformitat amb el previst en l'article 218 del TRLMRLC, l'article 57 i següents del RPEL i l'article 86.2 de la LPAP.

Clàusula.- Règim econòmic de la concessió

*[D'acord amb l'article 93.4 de la LPAP, la concessió podrà atorgar-se a títol gratuït, atorgar-se a canvi d'una contraprestació o **condició**, o estar subjecte al pagament d'una taxa.*

*En aquest cas, es considera que el més òptim és que s'atorgui la concessió a canvi de la garantia d'establir un percentatge mínim a l'ajuntament en el corresponent acord de coeficients de repartiment de l'autoconsum col·lectiu, de manera que l'ajuntament s'asseguri que una part de l'energia produïda per la instal·lació de la seva propietat servirà per abastir els consums propis de l'ajuntament, sense perjudici de qualsevol altra contraprestació que es consideri convenient. Aquest percentatge mínim podria fixar-se, per exemple, en un **10%**, que podria ser*

fixe si s'opta per coeficients de repartiment estàtics, o bé agregat a nivell anual si s'opta per coeficients de repartiment variables en cada hora de l'any.]

Clàusula.- Durada de la concessió

[D'acord amb l'article 93.3 de la LPAP les concessions s'hauran d'atorgar per un temps determinat, que en cap cas podrà excedir, incloses les pròrrogues, de 75 anys. En tot cas, la concessió podrà tenir una durada superior a quatre anys, a diferència del previst per a les autoritzacions/licències d'ús de béns de domini públic.]

Clàusula.- Gestió de l'autoconsum col·lectiu

1. El concessionari, en la condició de gestor i titular de la instal·lació fotovoltaica, estarà obligat a seleccionar la ciutadania que participarà en l'autoconsum col·lectiu de forma transparent i atenint-se a criteris objectius i no discriminatoris. Amb aquest objectiu, organitzarà un concurs obert respecte del qual haurà de donar publicitat en el taulell d'anuncis de l'Ajuntament i en d'altres mitjans que consideri convenients, sent el criteri general d'acceptació de les sol·licituds el de prelación temporal.
2. El concessionari haurà de garantir la participació tant de persones físiques com de petites empreses i assignar els coeficients de repartiment corresponents atenent a les seves corbes de consum, de forma que s'optimitzi al màxim l'ús eficient de l'energia produïda per la instal·lació.
3. Per facilitar el màxim de participació ciutadana, s'haurà de reobrir el procés d'entrada de consumidors associats cada **tres anys**, a comptar des del moment en què es formalitzi la seva adhesió a la instal·lació, donant preferència a aquells que encara no hagin pogut participar. L'anterior no afectarà als punts de subministrament de titularitat de l'Ajuntament.
4. En tot cas, el concessionari haurà de garantir un mínim de **XX%** de participació en l'autoconsum col·lectiu a l'Ajuntament, a fi de satisfer els consums municipals de les dependències o edificis que l'Ajuntament consideri convenients.
5. El concessionari haurà de garantir que un **XX%** de participació vagi destinat a famílies en situació de pobresa energètica, que podran identificar-se conjuntament amb l'ajuda dels serveis socials de l'Ajuntament. En cas de no ser possible, el percentatge restant s'haurà de repartir entre d'altres persones físiques.
6. El concessionari serà l'encarregat de gestionar de les altes i baixes dels consumidors i modificar els coeficients de repartiment corresponents.
7. Tot l'anterior es durà a terme amb subjecció al que determina la normativa reguladora en matèria d'autoconsum d'energia elèctrica i atenint-se a criteris no discriminatoris i transparents.

Clàusula.- Contraprestació econòmica per l'autoconsum d'energia

1. El concessionari podrà establir i cobrar tarifes anuals a les persones físiques i les petites empreses associades a la instal·lació en concepte de gestió i explotació de les instal·lacions, en funció de la seva quota de participació. En cap cas aquestes tarifes podran representar un cost superior a l'estalvi econòmic derivat de l'autoconsum d'energia corresponent a cadascun dels consumidors associats.
2. El concessionari efectuarà a títol gratuït la gestió de la participació de l'Ajuntament i els seus ens dependents, així com a aquelles famílies en situació de pobresa energètica que participin de l'autoconsum col·lectiu.

Clàusula.- Drets i obligacions del concessionari

El concessionari tindrà els següents drets:

- Dret a ser el titular de la instal·lació i a gestionar de forma privativa el règim d'autoconsum col·lectiu de la instal·lació.
- Dret a cobrar les tarifes corresponents.

I les següents obligacions:

- Obligació de seleccionar aquells consumidors que s'associaran a la instal·lació i a definir i establir els coeficients de repartiment en l'acord corresponent, de conformitat amb el previst en el Reial Decret 244/2019, i en atenció a l'estudi de les corbes de consum que el concessionari haurà de dur a terme.
- Obligació de gestionar altes i baixes respecte dels consumidors associats a la instal·lació i modificar els coeficients de repartiment corresponents.
- Obligació de signar, en la condició de productor i com a titular de la instal·lació fotovoltaica, el contracte de compensació d'excedents amb els diferents consumidors associats [només en cas d'acollir-se a la modalitat amb compensació d'excedents].
- Obligació de dur a terme el manteniment de la instal·lació (en cas que el manteniment no el realitzi un tercer contractat per l'ajuntament).
- Obligació de posar novament a disposició de l'ens local la titularitat de la instal·lació una vegada complert el termini fixat, i facilitar i col·laborar en tot allò que sigui necessari per a realitzar el canvi de titularitat de la instal·lació corresponent.
- Obligació de donar compte a l'Ajuntament trimestralment/anualment de tots els consumidors participants en l'autoconsum col·lectiu i dels criteris d'assignació de coeficients de repartiment.
- El concessionari estarà obligat a respectar, en tot cas, les obligacions normatives corresponents en matèria de protecció de dades.

Contracte de cessió d'ús de bé patrimonial

Clàusula.- Objecte del contracte

Constitueix l'objecte del contracte la cessió de l'ús i la titularitat de la instal·lació fotovoltaica propietat de l'Ajuntament que es descriu a continuació, amb la finalitat que el cessionari gestioni el règim d'autoconsum col·lectiu de la instal·lació i es permeti a la ciutadania, d'acord amb la normativa aplicable i amb les condicions establertes en aquest contracte, associar-se a la instal·lació i consumir part de l'energia renovable produïda:

[Descripció de la ubicació i característiques de la instal·lació o instal·lacions fotovoltaiques sobre les quals es vulgui atorgar l'ús]

Clàusula.- Naturalesa jurídica

Aquest contracte té naturalesa jurídica de contracte privat d'acord amb l'article 106.1 de la LPAP.

Clàusula.- Contraprestació econòmica

[De conformitat amb els articles 211 i 212 del TRLMRLC la cessió podrà efectuar-se a títol gratuït.]

Clàusula.- Gestió de l'autoconsum col·lectiu

1. El cessionari, en la condició de gestor i titular de la instal·lació fotovoltaica, estarà obligat a seleccionar la ciutadania que participarà en l'autoconsum col·lectiu de forma transparent i atenint-se a criteris objectius i no discriminatoris. Amb aquest objectiu, organitzarà un concurs obert respecte del qual haurà de donar publicitat en el taulell d'anuncis de l'Ajuntament i en d'altres mitjans que consideri convenients, sent el criteri general d'acceptació de les sol·licituds el de prelación temporal.
2. El cessionari haurà de garantir la participació tant de persones físiques com de petites empreses i assignar els coeficients de repartiment corresponents atenent a les seves corbes de consum, de forma que s'optimitzi al màxim l'ús eficient de l'energia produïda per la instal·lació.
3. Per facilitar el màxim de participació ciutadana, s'haurà de reobrir el procés d'entrada de consumidors associats cada **tres anys**, a comptar des del moment en què es formalitzi la seva adhesió a la instal·lació, donant preferència a aquells que encara no hagin pogut participar. L'anterior no afectarà als punts de subministrament de titularitat de l'Ajuntament.

4. En tot cas, el cessionari haurà de garantir un mínim de **XX**% de participació en l'autoconsum col·lectiu a l'Ajuntament, a fi de satisfer els consums municipals de les dependències o edificis que l'Ajuntament consideri convenients.
5. El cessionari haurà de garantir que un **XX**% de participació vagi destinat a famílies en situació de pobresa energètica, que podran identificar-se conjuntament amb l'ajuda dels serveis socials de l'Ajuntament. En cas de no ser possible, el percentatge restant s'haurà de repartir entre d'altres persones físiques.
6. El cessionari serà l'encarregat de gestionar de les altes i baixes dels consumidors i modificar els coeficients de repartiment corresponents.
7. Tot l'anterior es durà a terme amb subjecció al que determina la normativa reguladora en matèria d'autoconsum d'energia elèctrica i atenint-se a criteris no discriminatoris i transparents.

Clàusula.- Contraprestació econòmica per l'autoconsum d'energia

1. El cessionari podrà establir i cobrar tarifes anuals a les persones físiques i les petites empreses associades a la instal·lació en concepte de gestió i explotació de les instal·lacions, en funció de la seva quota de participació. En cap cas aquestes tarifes podran representar un cost superior a l'estalvi econòmic derivat de l'autoconsum d'energia corresponent a cadascun dels consumidors associats.
2. El cessionari efectuarà a títol gratuït la gestió de la participació de l'Ajuntament i els seus ens dependents, així com a aquelles famílies en situació de pobresa energètica que participin de l'autoconsum col·lectiu.

Clàusula.- Drets i obligacions del cessionari

El cessionari tindrà els següents drets:

- Dret a ser el titular de la instal·lació i a gestionar de forma privativa el règim d'autoconsum col·lectiu de la instal·lació.
- Dret a cobrar les tarifes corresponents.

I les següents obligacions:

- Obligació de seleccionar aquells consumidors que s'associaran a la instal·lació i a definir i establir els coeficients de repartiment en l'acord corresponent, de conformitat amb el previst en el Reial Decret 244/2019, i en atenció a l'estudi de les corbes de consum que el concessionari haurà de dur a terme.
- Obligació de gestionar altes i baixes respecte dels consumidors associats a la instal·lació i modificar els coeficients de repartiment corresponents.

- Obligació de signar, en la condició de productor i com a titular de la instal·lació fotovoltaica, el contracte de compensació d'excedents amb els diferents consumidors associats [només en cas d'acollir-se a la modalitat amb compensació d'excedents].
- Obligació de dur a terme el manteniment de la instal·lació (en cas que el manteniment no el realitzi un tercer contractat per l'ajuntament).
- Obligació de posar novament a disposició de l'ens local la titularitat de la instal·lació una vegada complert el termini fixat, i facilitar i col·laborar en tot allò que sigui necessari per a realitzar el canvi de titularitat de la instal·lació corresponent.
- Obligació de donar compte a l'Ajuntament trimestralment/anualment de tots els consumidors participants en l'autoconsum col·lectiu i dels criteris d'assignació de coeficients de repartiment.
- El cessionari estarà obligat a respectar, en tot cas, les obligacions normatives corresponents en matèria de protecció de dades.